

розчленування, умисне нанесення тілесних ушкоджень, побої, масове застосування вогнепальної зброї по мирному населенню, умисне вбивство з особливою жорстокістю, умисні вбивства малолітніх дітей, взяття в полон – це все не вигадки, а реальність, яку, на жаль, ми всі побачили у ХХІ столітті.

Ми вважаємо, що не було б цілком справедливо призначити людям, які причетні до вчинення даних дій покарання у вигляді позбавлення волі. Адаже постає питання: чи гідні життя особи, які вчиняли дані злочини? Якщо особа умисно насмілилась піти всупереч нормам моралі та суспільству, то вона повинна усвідомлювати наслідки своїх діянь. А якщо покарання у виді позбавлення волі не справляє на неї належного впливу, що, як не смертна кара, послугу є надійною превенцією від тяжких і особливо тяжких злочинів? Співчуття завжди має місце, але лише доти, доки наслідки вчиненого злочину не стосуватимуться безпосередньо нас. Тож не варто під тиском зовнішніх чинників створювати ілюзію гуманності та замінити покарання смертю лише ув'язненням, тим самим свідомо даючи вбивцям надію на волю [2].

Ми цілком переконані в тому, що смертна кара необхідна нашому законодавству і суспільству, приєднуємося до прихильників повернення інституту смертної кари в нашу країну, наголошуючи на тому, що вона має стати саме виключною мірою покарання за тяжкі й особливо тяжкі злочини.

Список використаних джерел

1. Якушев В. Нам потрібна смертна кара. URL: <http://gazeta.lviv.ua/2013/02/22/nam-potrnbna-smertna-kara/>.

2. Карпенко М.І. Смертна кара: бути чи не бути? *Юридична наука* № 5. 2013. С. 63–69. URL: file:///C:/Users/Владимир/Desktop/Смертна%20кара/jnn_2013_5_9.pdf.

3. Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/Laws/show/254к/96-вр>.

4. Соціальна група «Рейтинг». Покоління Незалежності: цінності та мотивації/ Соціальна група «Рейтинг». 2021. URL: https://ratinggroup.ua/research/ukraine/pokolenie_nezavisimosti_cennosti_i_motivacii.html.

5. AmnestyInternational зафіксувала найменше число страт у світі третій рік поспіль// Amnesty International. – 2021. URL: <https://www.amnesty.org.ua/amnesty-international-zafiksuvala-najmenshe-chyslo-strat-u-sviti-tretij-rik-pospil/>.

6. Смертна кара в Україні і світі: “За” і “Проти”// Факти. – 2018. URL: <https://fakty.com.ua/ua/ukraine/20181010-smertna-kara-v-ukrayini-za-i-proty/>.

Ярошенко Юлія Вікторівна,

здобувач кафедри поліцейського права

Національної академії внутрішніх справ

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ОХОРОНА ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ НА ПУБЛІЧНІЙ СЛУЖБІ

Межі кримінально-правової охорони запобігання та протидії корупції на публічній службі визначені у примітці статті 45 КК України, згідно з якою, корупційними кримінальними правопорушеннями відповідно до цього Кодексу вважаються кримінальні правопорушення, передбачені статтями 191, 262, 308,

312, 313, 320, 357, 410, у випадку їх вчинення шляхом зловживання службовим становищем, а також кримінальні правопорушення, передбачені статтями 210, 354, 364, 364⁻¹, 365⁻² 368–369⁻² цього Кодексу. Кримінальними правопорушеннями, пов'язаними з корупцією, відповідно до цього Кодексу вважаються кримінальні правопорушення, передбачені статтями 366⁻², 366⁻³ цього Кодексу.

Кримінально-правова охорона механізму запобігання та протидії корупції була неодноразово проаналізована найбільш визначними дослідниками національної школи кримінального права і як наслідок, дозволило отримати нам низку суджень, які розкривають правову проблематику цієї сфери. Так, наприклад, М. Хавронюк визначив невідповідність юридичного змісту статей 210 та 320 КК України статті 1 ЗУ «Про запобігання корупції», якою, власне, передбачено загальні політико-правові засади антикорупційного механізму держави [1, с. 4].

Також дослідник звертає увагу на те, що КК України не в повній мірі дослідив увагу та належним чином реценіював правові приписи ЗУ «Про запобігання корупції», зокрема ті, які визначають, що до корупційних правопорушень можуть бути віднесені кримінальні правопорушення, що вчинені шляхом зловживання службовим становищем публічним службовцем, а саме: порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер (ст. 163 КК України); розголошення таємниці усиновлення (удочеріння) (ст. 168 КК України); порушення недоторканості приватного життя (ст. 182 КК України).

Навіть проаналізовані вище приклади недосконалостей кримінально-правової охорони механізму запобігання та протидії корупції викликають необхідність вдосконалення вчень про забезпечення належної кримінальної відповідальності за вчинення кримінальних правопорушень, пов'язаних з корупцією на публічній службі, встановляє перед науками як кримінального права, так і публічного управління та адміністрування додаткову потребу всестороннього аналізу неоднозначних підходів до уявлень про особливості такого роду протиправної поведінки публічного службовця в цілому, забезпечення належного законодавчого підґрунтя для реагування держави на неї. Однією з найбільш важливих і змістовних інституцій у сучасному кримінальному праві України є кримінальна відповідальність за вчинення кримінальних правопорушень, пов'язаних з корупцією на публічній службі так як саме за допомогою цього інституту забезпечується визначення конкретного діяння особи таким, яке є кримінально-карним у сфері охорони нормального функціонування державних органів, а також місцевого самоврядування від корупції, її деструктивного характеру. Детерінантами таких криміноутворюючих явищ є, як правило, політична не стабільність, недостатній розвиток різного роду соціальних сфер, а також постійне загострення економічної кризи серед пересічних громадян. Можна помітити, що за таких умов швидкоплинно змінюються підходи до осмислення кримінально-правових норм у цілому, оскільки притягнення винної особи за вчинення злочинів, пов'язаних з корупцією на публічній службі до кримінальної відповідальності є досить складним і тривалим юридичним процесом.

Усі наукові розробки вчених у сфері застосування норм законодавства України про кримінальну відповідальність за вчинення кримінальних правопорушень, пов'язаних з корупцією на публічній службі, відіграють

надзвичайно важливу роль у практичному правозастосуванні. Водночас, доктрина сучасного кримінального права містить і низку рекомендацій, покликаних вдосконалити систему кримінально-правової охорони механізму запобігання та протидії корупції на публічній службі. Так, наприклад, О. Бусол переконує, що необхідно криміналізувати наступні дії осіб, що перебувають на публічній службі, а саме: поширення завідомо недостовірної інформації на замовлення представником засобу масової інформації або замовлення йому виготовлення інформаційного продукту неправдивого змісту (ст. 171-1 КК України); умисне створення нормативно-правового акта, який містить корупціогенні фактори та надання неправдивого висновку антикорупційної експертизи (ст. 366-2 КК України); умисне невнесення прокурором, слідчим відповідних відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань (ст. 367-1 КК України) [2, с. 380–382]. Крім цього, Бусол О. вказує, що виокремлення такого виду злочинів, як корупційні, для використання на практиці та в кримінально-правовій науці є не стільки недоцільним, скільки практично неможливим. Роблячи цей висновок, вчена керується тим, що існує ряд інших злочинів, які можуть мати корупційну спрямованість, але інший основний безпосередній об'єкт посягання [2, с. 380–382].

А. В. Савченко зауважує, що поряд із законодавчим визначенням поняття «корупційні кримінальні правопорушення», яке надано у примітці до статті 45 КК України, існує необхідність у його поглибленому теоретичному розумінні. Корупційні злочини необхідно розглядати як системоутворювальні компоненти корупції, які одночасно мають типові риси суспільно небезпечних діянь, передбачених КК України. Їхній перелік треба розширити та уточнити. На думку науковця, також необхідно узгодити перелік корупційних злочинів з їхнім переліком, визначеним у міжнародних конвенціях [3, с. 22].

Аналіз загальної характеристики кримінальної відповідальності за правопорушення, пов'язані корупцією, має досить важливий сенс для вивчення і розуміння призначення інших інститутів кримінального права, його ціннісне значення для практичного застосування норм кримінального права у суспільних відносинах важко переоцінити.

Список використаних джерел

1. Задоя К., Хавронюк М. Узагальнення проблем застосування законодавства, що встановлює відповідальність за корупційні злочини. Київ, 2019. URL: <https://www.pravo.org.ua/ua/news/20873977-uzagalnennya-problemzastosuvannya-zakonodavstva,-scho-vstanovlyue-vidpovidalnist-zakoruptsiyni-zlochini>.

2. Бусол О. Ю. Протидія корупційній злочинності в Україні у контексті сучасної антикорупційної стратегії: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2015. 479 с.

3. Савченко А. В. Корупційні злочини в Україні: проблеми кримінально-правового розуміння. Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. 2015. № 3. С. 14–24. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvknuvs_2015_3_4.